

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า
คำสำคัญ	ความชำรุดบกพร่อง
นักศึกษา	ภักฎมิ เจริญริน
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.รุ่งแสง กฤตยพงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้านั้น พบว่ากฎหมายในส่วนดังกล่าวยังมีข้อบกพร่องและปัญหาที่ควรจะได้รับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถปรับใช้กฎหมายให้เข้ากับเทคโนโลยีปัจจุบันได้

ผลจากการศึกษาพบว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 472 ไม่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “ชำรุดบกพร่อง” เอาไว้อย่างชัดเจน จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องได้ว่าทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้นแบบไหนจึงจะถือว่าเป็นสินค้าที่มีความชำรุด กรณีที่ไปซื้อสินค้าและต้องนำมาประกอบเอง อย่างเช่น เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ เมื่อซื้อสินค้านั้นสินค้านี้มีความสมบูรณ์ไม่ชำรุดบกพร่อง แต่คู่มือในการประกอบสินค้านั้นผิด ทำให้เมื่อประกอบแล้วสินค้านี้มีความเสียหาย เช่นนี้ถือว่าสินค้านี้มีความชำรุดบกพร่องหรือไม่ และในเรื่องของช่วงเวลาการมีอยู่ของความชำรุดบกพร่องของสินค้าและภาระการพิสูจน์ ซึ่งบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้บัญญัติไว้ว่า ความชำรุดบกพร่องที่ผู้ขายต้องรับผิดชอบนั้นได้แก่ความชำรุดบกพร่องที่มีอยู่ในเวลาใด โดยในบางกรณีทรัพย์สินนั้นอาจจะแสดงความชำรุดบกพร่องออกมาหลังจากใช้ไปได้ไม่นานนัก จากกรณีนี้หากคดีไปสู่ศาล ผู้ซื้อสินค้าจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องมาตั้งแต่ ณ เวลาซื้อขายแต่เพียงแสดงอาการออกมาภายหลัง เนื่องจากสภาพปัจจุบันสินค้านี้มีมากมายและมีความซับซ้อนในกระบวนการผลิตมากขึ้น ดังนั้น การที่กำหนดให้เวลาที่ความชำรุดบกพร่องมีอยู่และภาระการพิสูจน์ก็ไม่ควรจะตกแก่ผู้ซื้อมากนัก และอีกหนึ่งปัญหาเรื่องของการกำหนดอายุความฟ้องคดีเรียกให้ผู้ขายรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องโดยให้ฟ้องได้ภายใน 1 ปีนับแต่เวลาที่พบเห็นความชำรุดบกพร่องนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 474 ด้านหนึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่แน่นอนขึ้นทางฝ่ายผู้ขาย เพราะผู้ขายไม่มีทางรู้ได้เลยว่าเมื่อใดตนจะพ้นจาก

ความรับผิด ส่วนทางผู้ซื้อนั้นแม้จะได้หลักประกันว่าอาจฟ้องเรียกให้ผู้ขายรับผิดได้ภายใน 1 ปี นับแต่เวลาที่พบเห็นความบกพร่อง แต่ในทางปฏิบัติ หากผู้ซื้อพบความชำรุดบกพร่องหลักจากใช้ทรัพย์สินไปแล้ว 5 ปี และต้องการให้ผู้ขายรับผิด ผู้ซื้อย่อมมีหน้าที่นำสืบว่าความชำรุดบกพร่องนั้นมีอยู่ก่อนหรือในเวลาที่ทำสัญญาซื้อขายกัน ซึ่งทำได้ยากในทางปฏิบัติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอว่า ให้เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 472 ในส่วนที่เกี่ยวกับความหมายของความชำรุดบกพร่อง เพื่อให้ครอบคลุมถึงกรณีตามปัญหาข้างต้นเพิ่มเติมมาตรา 472/1 โดยบัญญัติในเรื่องสินค้าที่มีความชำรุดบกพร่องที่ปรากฏขึ้นภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งมอบสินค้าถือว่าเป็นสินค้าที่ชำรุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะสุดท้ายให้แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 474 ในเรื่องอายุความการฟ้องคดีให้มีอายุความการฟ้องร้องคดีที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้อำนาจกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้านี้สามารถปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ของการซื้อขายสินค้า และกรรมวิธีการผลิตสินค้าในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และเพื่อประโยชน์แก่ทั้งผู้บริโภคและผู้ขายหรือผู้ผลิตสินค้า